

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nr. 7811 Bis.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei.

Domnul ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică cu datul 25 Iunie 1918, Nr. 104,266/1918, a luat măsurile cuviincioase în privința ajutorului de vestminte al preoților.

În înțelesul ordinațiunii ministeriale Nr. 2500 M. E. 1918, p. 44, 45 și 46, la ajutor de vestminte au îndreptățire:

1. preoții cu calificățiune superioară din parohii sistemizate, în cazul, când venitul lor fără întregirea dela stat nu trece peste suma de 3000 cor. anual;

2. preoții cu calificățiune inferioară din parohii sistemizate în cazul, când venitul lor anual fără întregirea dela stat nu trece peste 2200 cor;

3. capelanii instituiți legal, în cazul, când venitul lor anual fără ajutorul dela stat nu trece peste 1000 cor.

În toate trei cazurile venitele în bani pot fi considerate numai cu 70%.

Suma ajutorului de vestminte este:

a) La preoții și capelanii de sub punctele 1, 2, 3, pentru fiecare personal suma de 1000 cor.

b) La toți preoții și capelanii, cari în baza art. de lege IX din 1917, § 14, au adaos de familie, și din suma adaosului familiar de pe un an au folosit în pătrarul al doilea al anului 1918, adaosul, la acești preoți și capelani căsătoriți peste acel adaos pentru soția, care trăiește cu el, încă 400 cor.

Suma stabilită pentru soția preotului sau a capelanului nu-i compete atunci, când acea soție în baza ordinațiunii amintite are deja ajutor de vestminte după oficiul său, nici atunci

nu-i compete, dacă soția aceea a fost considerată cu ajutor ca membru de familie în virtutea art. de lege XXXV din 1912, § 9.

c) La preoții și capelanii chemați în armată personal se dă 500 cor.

d) Sub titlul de ajutor familiar primesc pentru soție și cei chemați în armată ajutorul de sub punctul b).

e) La ajutor pentru sine și pentru soție are îndreptățire și acel paroh respective capelan, care înainte de datul acestei ordinațiuni (1 Iunie 1918) a fost în pensiuie fie în mod definitiv, fie în mod provizor, dacă la datul ordinațiunii din nou a fost pus în funcțiune.

Un asemenea paroh respective capelan numai în acel caz poate reflecta la adaos de familie, dacă în pătrarul al doilea al anului 1918 a avut adaos de familie.

La ajutor de vestminte are îndreptățire și acel paroh respective capelan, care la datul acestei ordinațiuni, va să zică la 1 Iunie 1918, a fost faptice în funcțiune, chiar și în acel caz, când ar fi în cercetare disciplinară. Dacă un paroh sau capelan a fost din orice cauză suspendat, acela nu poate fi împărțit de ajutor de vestminte.

Indreptățirea la ajutor se anunță prin un act vidimat de respectivul oficiu protopresbiteral, adresat domnului ministru, și trimis Consistorului arhidiecezan. Un asemenea act se trimite tipărit de aici pentru fiecare paroh și capelan.

Asemenea acte dela preoțime (anunțare de ajutor, cerere) sosite la Consistor, se vor sorta după direcțiunile financiare, și se vor înainta la domnul ministru.

Aducem acestea la cunoștința publică spre știrea și orientarea celor interesați, cu observarea, că preoțimea

îndreptățită la asemenea ajutor de vestminte va face actul (cererea) trimis în tipar cu cea mai mare îngrijire, va induce exact datele ce se cer, ștergând textul, care nu se potrivește, va indica exact direcțiunea financiară, la care aparține, îl va dată corect, indicând locul, anul, luna și ziua, îl va subscrie legibil, și în timpul cel mai scurt îl va înainta pe calea cea mai sigură la respectivul oficiu protopresbiteral. Pentru cei chemați la miliție, cererea sau anunțul o pot face familiarii lui.

Oficiile protopresbiterale vor examina cu îngrijire actele întrate dela preoțime, vor controla ca datele induse să fie corecte, fiind ele responsabile pentru corectitatea datelor, le vor vidima, și apoi pe lângă un conspect general le vor înainta toate deodată aici.

Fiind afacerea de interes special al preoțimei, ca ajutoarele să poată fi votate și asigurate cu toată iuțea, sperăm, că cererile dela preoțime vor fi trimise aici în timpul cel mai scurt posibil.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 19 Iulie 1918.

Din încredințarea prezidiului:

Mateiu Voileanu m. p.,
asesor consistorial.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar consistorial.

Amvonul

Mai ales când marea vieții se ridică de viforul patimilor, bisericile ne apar ca insule pașnice în mijlocul furtunii, ca refugii pentru marile noastre sbuciumări, ca popasuri de odihnă și nouă întărire.

În vremile de crude prigoniri istorice, ori cât de barbari erau prigonitorii, pornirile lor se isbeau și se frâneau de pragurile sfinte, dincolo de care, sub bolțile intacte și respectate ale templelor, alergau naufragiații și martirii credinței.

Dar acolo, sub ocrotirea dumnezească, amvoanele apostolilor vorbeau: Nu pentru a adormi sufletele credincioșilor persecutați, nu pentru a-i îngenunchia supuși, în fața unui destin, pe care și l-ar fi închipuit neîndurat și imutabil, ci pentru a stârni avânturile de însuflețire, pentru a adăugi sufletelor șovăelnice un nou prisos de putere și rezistență.

Creștinismul n'a fost nici odată religia care să lege pe om în barcă și să-i dea drumul la vale, neputincios la voia valurilor pe fluviul fatalității.

Creștinismul este religia împotrivirii, a supremului protest împotriva slăbiciunilor omenești.

Cine este investit cu înalta misiune a amvonului, trebuie să se sgu- due și să simtă deasupra lui teribila răspundere apostolică.

Trebuie să ia aminte, că acolo, sub bolțile fără prihană, aleargă la Dumnezeu părinților noștri cete de luptători fără noroc și odată cu ei, adusă de ei, o sfântă ființă nevăzută, ideală, mai mare decât noi toți, pentru că este a generațiilor trecute și a celor viitoare, a unui neam întreg.

Aceasta este supremul prigonit al vremii. Când păgânii biruitori își întronau idoli în locul lui Cristos, un hierarh, care ar fi blagoslovit asemenea «binefaceri», ce ar fi fost el decât un odios criminal față de creștinism!

Pe atunci, în epoca lui Nero bunăoară, apostolii se ridicau măreți, urieși în îndrăsneala lor, în zelul lor cel

FOIȘOARA

Eraților basarabeni

*Un veac de lacrimi lungi și de dureri,
Un veac de chinuri mari și de robie,
În miezul celui mai cumplit război
S'a scurs de tot în neagra veșnicie.*

*Cu frunțile brăzdate, dar cu dor
Nefermuri în inima curată,
Vă despărțiți voi de cutropitori
Și vă lipiți de mama 'ngenunchiată.*

*Ciobani bătrâni, cu turmele de oi,
Ciobani bătrâni cu pletele brumate,
Cântați domol cu grai fermecător,
Cu gânduri bune și nădejdi curate.*

*Căci sârbătoarea voastră e acum
O sârbătoare vecinică și mare,
Și zvonul ei adie 'n unde lungi
Și picură avânt și 'mbărbătare.*

*Cântați cu drag... Jucați în șiruri largi,
Ca Nistrul scump să vă admire hora;
Doar sârbătoarea voastră e acum
Neîntinată și a tuturor.*

*Eu vă trimit, pe aripă de vânt,
Urări cinstite și vă doresc toate
Ce le poate dori cu gând senin
Un frate bun, — un frate de departe.*

Florin.

Din călătorie

— Miei întâmplări —

— Eată-mă ear în trenul accelerat! — povestește scriitorul A. Th. — Mă duceam să vizitez niște rude și aveam de călătorit mai multe ceasuri. Cine nu călătorește prea des, pentru acela călătoria cu trenul e o plăcere, — dar cei cari au prea de multe ori în șir această plăcere, pentru aceia devine plictiseală.

După ce mi-am pus la adăpost geamantanul, pălăria și umbrela, îmi examinai tovarășii de drum. Mai întâi îmi atrase atenția un domn foarte gros. Desigur depășea greutatea reglementară și călătoreea cu a treia parte din volumul persoanei sale gratis. Lângă dânsul, în fața mea, luase loc în colț, într-o atitudine impertinentă, un tânăr. Alături de mine eră un domn mai bătrâior, cu mustața sură și cu

o șapcă de călătorie în cap, ear lângă acesta un călător care-și vârâse nasul într'un ghid de călătorie Bădeker, și nici nu ridică ochii de pe carte.

Intrarea conductorului și o întrebare despre timpul de oprire într-o stațiune dederă prilej, după ce funcționarul se depărtă iarăși, unei mici convorbiri. Domnul cel gros se plângea ce plicticoase sânt călătoriile și câte supărări are omul cu ele.

— Foaarte bine! zise domnul de lângă mine.

— Sânt însă și multe istorii vesele despre călătorii, începui eu. Imi vine în minte gravura cu englezul care, pe un vapor, stă cu spatele spre un minunat peisagiu de pe Rin și citește nevastă sale din Bădeker descrierea acelei admirabile poziții naturale...

— Foaarte bine! zise călătorul dindărătul Bădekerului.

Domnul cel gros zâmbi și domnul cel bătrâior rosti de asemenea un cuvânt amabil, astfel că, încurajat, continuai:

— Sau istoria celui alt englez, care sosește seara la Schaffhausen, și fiindcă e obosit, nu se duce să vadă căderea Rinului, ci trimite un servitor să-i aducă o

sticlă de apă de-acolo și a doua zi își continuă călătoria.

Toți răsăra numai tânărul din colț rămase ursuz.

Domnul cel gros își aduse aminte să scoată ceva din geamantan, și această operație îl obosi atât de mult, încât începui să sufle ca o focă.

— Grea afacere, oftă luptându-se să-și restabilească echilibrul respirației.

— Dumneata trebuie să cântărești pe puțin o sută de kilograme, — îi zise domnul bătrâior.

— O sută șaptesprezece, — răspunse domnul cel gros. Cred și eu că nu sânt chiar un schelet.

— Foaarte bine! se auzi dindărătul ghidului de călătorie.

Domnul cel bătrâior zise politicos celui gros:

— Nu, nu, nu sânteti chiar un schelet. Tânărul moică căscă sgomotos. Câtva timp tăcurăm cu toții.

Domnul bătrâior părea dintre aceia, cărora prin minte îi treceau idei liniștite și cuminți; domnul cel gros consultă un ziar cu cursul efectelor, cel cu Bădeker

sfânt și aprig și propovăduiau în vorbe de foc *credința* care sfarmă cătușele, credința care șterge fărădelegile, credința care mută munții din loc, credința mântuitoare.

Și, după cuvântul lor, epoca neroniană s'a năruit...

Dante German.

Dușmani ai păcii și prieteni ai păcii

Correspondentul din Zürich al ziarului Világ scrie următoarele:

Evenimentele se urmează ca furtuna deasupra lumii, care se împletește peste adâncimi.

Firul telegrafic ne aduce mereu alte și alte știri. Așa am început să meditam asupra uneia, a și sosit a doua, a treia; locul știrilor nouă îl iau altele și mai nouă; astfel încât mintea omenească, ostentată în grozăviile senzaționale din patru ani trecuți, abea mai poate să le urmărească în goana și schimbările lor.

Din caosul general se înalță două evenimente: unul este retragerea, însoțită de lupte, și executată de armatele austro-ungare lângă *Piava*; al doilea este ofensiva armatelor înțelegerii lângă *Marna*, pe un front de peste o sută de kilometri, cu respingerea parțială a armatelor germane.

Celelalte întâmplări se pot grupa în jurul acestor evenimente. Chiar și ofensiva franceză, engleză și americană pe frontul apusean a fost o urmărire firească a succesului italian dela *Piava*.

Ear împrejurarea că înțelegerea, condamnată lungă vreme la defensivă, a putut să prindă inițiativa, n'a rămas fără *efect moral* nici într-una din taberele beligerante.

Au observat lucrul îndată cei din înțelegere. Să nu mergem mai departe: Plecarea din post a secretarului german dela externe, *Kühlmann*, au considerat-o ca o biruință a lor și s'au bucurat de ceea ce pentru ei nici nu era bucurie.

Nu trebuie s'o spunem: este *mare veselie și fericire* în taberele înțelegerii; ultimele întâmplări războinice au electrizat dispozițiile resemnate, iar zările inconștiente zăgăvesc visurile cele mai strălucite în mințile cu desăvârșire obosite ale popoarelor.

«O nouă eră își ia începutul», — scrie în prim-articolul său unul din aceste ziare franceze.

Eră nouă... Se poate... Evenimentele se pot schimba și așa, că norocul va surăde câțiva timp arme-

lor înțelegerii; aceasta însă nu însemnează, că *înțelegerea își poate ajunge cu armele scopul urmărit*.

Este explicabilă bucuria, care s'a înstăpănit asupra Parisului, Londrei, Romei și Newyorkului. Dar cei ce judecă mai rece, nu sânt atinși de frigurile acestea ale biruinței. Pentru înțelegere nu se poate închipui o primăjdie mai mare, decât dacă ar da crezământ deplin vorbelor sforăitoare ale politicianilor guralivi și lipsiți de conștiință.

Ceeace au izbutit: este frumos; însă, cu mintea cupănită nu se poate gândi nimeni, că acum comănduirea germană va lăsa să-i scape din mâni cu totul inițiativa, și că armata germană de aici încolo nu va fi în stare, decât să se apere și să se retragă!

Cât de mândri sânt francezii, englezii, italienii, când pomenesc de vorbele lui *Kühlmann*, care declarase, că *războiul nu se poate sfârși numai cu arme!* Ar fi rândul înțelegerii, să recunoască și dânsa și să spună același lucru. În acest mod de sigur ne-am apropiat de pace mai curând, decât atunci când, din prilejul unor izbânde momentane, se vorbește de începutul unei «ere nouă».

În adevăr, nimic mai urât și mai plicticos, decât declamațiile celor mai multe ziare antantiste, pentru îmbăntărirea publicului, și pentru a-i ține mereu treaz focul, într-o credință în biruința finală a înțelegerii.

Este de prisos cu totul, ca raportorii războinici, cari nu-și periclitează pielea, să expună în colori romantice, de aventuri vitejești, curajul și jertfa ostașilor înțelegerii.

Pricepem cu toții foarte bine, că ostașii francezi, englezi și americani sânt tocmai așa de eroi și gata de jertfă, ca și soldații noștri austro-ungari, sau ca și soldații germani. Dar, de altă parte, nu ne îndoiim nici despre faptul, că *fiecare* militar este viteaz și gata de jertfă de aceea, fiindcă nădăjduiește că prin *aceste virtuți ale sale va contribui să se termine cât mai neîntârziat marea devastare înfiorătoare de astăzi*. Cine presupune altceva despre soldații țării sale; cine explică altcum jertfirea de sine, comite păcat și presupune infamie despre dânsii.

Știm bine, că nici soldații francezi, nici soldații italieni *nu citesc gazetele, care vestesc lupta de totală nimicire*. Nenumărate dovezi adevăresc, că dânsii lapădă din mâinile lor astfel de gazete, cum lapezi o buruiănă veninoasă.

Din rapoartele ziarelor moderate antantiste se constată învederat, ce

simțesc și ce voiesc soldații suferitori ai înțelegerii: tot aceea, ce doresc și ostașii austro-ungari, germani, bulgari și turci, adică: pacea cât mai curând între popoare, o pace deplin onorabilă, care va respecta pentru fiecare umanitatea, drepturile și sentimentele sale.

Nr. 6351/1918 Epitr.

Notificare oficială

Domnul ministru de culte și instrucțiune publică cu rescriptul din 17 Mai a. c. Nr. 36014/III a. face cunoscut, că nu este în interesul comunelor bisericesti, ca să înlocuiască clopotele de până aici vărsate din bronz cu clopote de oțel, — căci aceste din urmă sânt expuse ruginei și sunetul lor nu este clar ca al clopotelor vechi și nici nu e permanent același, ci e supus la diferite schimbări.

Aceasta o aducem la cunoștința organelor noastre spre știre și formare.

Sibiu, în 14/27 Iulie 1918.

Consistorul arhidiecezan.

Camera ungară

Sedința din 6 August. Ministrul de culte și instrucțiune publică, coniele Ion *Zichy*, prezintă camerei două rapoarte, și anume despre *învățătorii* aceia ai școalelor confesionale, împotriva cărora s'a pornit în cursul anilor 1916 și 1917 procedura disciplinară pentru delicte ce lovește în articolul de lege XXVII din 1907. Rapoartele se dau comisiei.

Trecându-se la ordinea zilei, se continuă discuția asupra proiectului de lege pentru îngrădirea militară, la care iau cuvânt deputații *Bródy*, *Farkas*, *Iuriga* și *Sztranyavszky*. După aceasta desbaterea se întrerupe, ca să urmează *interpelările*.

Ministrul pentru alimentarea publică, principele *Windischgrätz*, răspunde la interpelarea de Miercuri a contelui *Tisza*. Ministrul reflectează mai întâi la acuzarea cuprinsă în declarația guvernului austriac, care afirmă că Ungaria a dat foarte puțin ajutor Austriei. Lucrul nu este adevărat, deoarece armata este nutrită exclusiv din partea Ungariei. De altfel ministrul s'a îngrijit, ca pentru viitor ajutorarea Austriei să se facă așa, ca Austria ne pune la dispoziție materii brute și articole industriale în schimbul bucatelor. Cu privire la prevederea țării, vorbitorul declară, că a dat primisiune ca cei ce n'au bucate, să și le poată cumpăra până la sfârșitul lui Septembrie; a dispus, că autoritățile sânt datoare, în cercul lor de activitate, a se îngriji peste anul întreg de cei neprovăzuți cu bucate. Grăul pot să și-l macine comunele înseși. Se vor introduce biletele unitare de alimente pe întreg teritoriul țării.

Contele Ștefan *Tisza* ia la cunoștință răspunsul ministrului. Camera asemenea.

Sedința din 7 August. În numele croaților vorbește baronul *Rajatchich*, zicând că George Szmeccsanyi îl acuzase, pe vremea aceea, de trădare de patrie, dar cu totul pe nedrept; banul croat a desvelit acum societatea aceea, vrednică de dispreț, care a răspândit calomniile.

Prim-ministrul *Wekerle* respinge cererile croate. Acuzarea făcută de Szmeccsanyi n'a fost de rea credință, deși rolul lui *Rajatchich* s'a lămurit.

Intrându-se în ordinea de zi, vorbesc deputații *Paul Teleki*, contele Ștefan *Tisza* care își exprimă părerea de rău că se scoate earăș la iveală chestiunea evrească. Vorbitorul desaproabă antisemitismul, a cărui generalizare este greșală. Dar și evreii ar trebui să lucreze pentru înlăturarea antisemitismului.

După răspunsul lui *Wekerle*, care zice că s'au luat măsuri pentru plecarea galițienilor din țară, urmează câteva interpelări.

Ladislau Fényes cere și dânsul, ca cei din Galiția să fie duși din țară, căci ei sânt spre paguba chiar și a evreilor dela noi. Oratorul mai cere ca rațiunea de pâine să nu fie de loc redusă în cursul anului.

Sedința se ridică.

Se continuă în 8 August.

Ministrul de honvezi baronul *Szurmay*, accentuează de nou, că principiul acestui proiect este a se îngriji de aceia, cari sânt incapabili de muncă.

Proiectul se votează în general și în special.

Tablourile Grigorescu — dispărute

Renașterea scrie:

Arta română nu se putea să fie scutită de o pagubă, cel puțin la același nivel cu celelalte pierderi pricinuite de război României.

Într-adevăr, partea cea mai prețioasă din tezaurul nostru artistic *Colecția Grigorescu* — ce cuprinde toate minunile de artă rămase pe urma întâiului nostru pictor național, — această adevărată comoară de artă a dispărut.

Împrejurările acestei dispariții nu sânt încă bine cunoscute. Ceeace se știe hotărât asupra acestei tenebroase afaceri, — fiindcă se pare că s'a transformat într-o simplă afacere, — cele ce nu pot să fie contestate sânt următoarele:

Cu prilejul evacuării Bucureștilor, cele mai prețioase tablouri din pinacoteca capitalei au fost desfăcute din cadre și făcute suluri spre a fi duse la Iași. Pe lângă operele de artă ale măestrilor străini — opere ce au costat pe stat câteva milioane de lei — s'a înfășurat în același fel și a fost luată și o bună parte din pânzele marelui Grigorescu, și anume pânzele cele mai de preț ca: *Vedeta*, *Șatra țigănească*, *Laia*, *Colțul de atelier*, *Bătrana torcând*, *din Vitre*, *Pădurarul dela Fontainebleau* ș. a.

În încurcătura de pe vremea când se puneau la cale faimosul «triumf al morții» tezaurul nostru artistic a fost luat și tărat, chipul ca să fie păstrat mai bine (!) în mijlocul nebuloasei rusești.

Și comoara noastră artistică a fost atât de bine păstrată, încât pe vremea armistițiului, gazetele din Iași au reproducat câteva zile în șir un anunț prin care un domn colonel făgăduia «10,000 lei cui li

își continuă lectura. Tânărul moic mai căscă odată, iar eu mă gândeam la diferite lucruri ce pot să treacă prin mintea unui rătăcitor pe acest pământ nestabil.

— Dumneata te duci la Berlin? — întrebă afară un domn pe altul, cu care dimpreună treceau pe coridor pe dinaintea compartimentului nostru.

Domnul bătrăior zise atunci:

— «Asta-mi aduce aminte ceva ce s'a întâmplat de curând unui cunoscut al meu. Stătea și el într'un compartiment, și mergea la Berlin. La o stație se urcă unul din cei mai intimi ai lui... concurenți. — «Dar d-ta unde mergi?» îl întreabă asta numai decât. — «La Berlin». — «Măi șiretule!», — își zise concurentul, — «tu-mi spui că te duci la Berlin, pentru ca eu să cred că nu te duci acolo! Dar eu știu că tu tot la Berlin te duci... De ce atunci să cauți să mă tragi pe sfoară? De geaba nu mă păcălești!» Și...

— Foarte bine! se auzi dîndărătul Bădekerului.

La stația cea mai apropiată domnul cel bătrân se dete jos, și fiindcă nimeni nu se mai urcă, tânărul moic profită de ocazie ca să ia în posesiune banca în-

treagă. Mai întâi, cu un aer important scoase din buzunar un portofoliu, îi numără conținutul, un teanc întreg de bancnote de o sută și de 50 de mărci, și se întinse apoi cât eră de lung, în vreme ce noi ceilalți ședeam trei inși alături.

— Un «Foarte bine» rostit cu glasul pe jumătate, prețul acel act de energie bărbătească, hotărâtă.

Domnul bătrăior însă părea cu totul înțeles cu domnul cel tânăr, — cel puțin se uită la el, ca și la noi, foarte mulțumit și prietenos.

Mojicul, pe lângă alte calități simpatice, mai avea și pe aceea că sforăia. În curând trecu, cu sforăiala, prin toate registrele.

Domnul bătrăior zămbi.

— Fiul meu e foarte obosit, zise. Toată noaptea trecută a danșat. Am fost la niște rude. — Dar, domnilor! ce neprevăzători sânt tinerii din ziua de azi. Ia uitați-vă la fiul meu, cum și-a pus portofoliul în buzunar, așa ca o batistă; e ceva foarte imprudent! Ei, lasă, — am să-i dau o lecție! — Vă rog, domnilor, deocamdată să nu-i spuneți nimic; am să-i trag o spaimă acum.

Și cu un zămbet plin de bonomie domnul bătrăior se plecă asupra tânărului ce dormia și îi scoase portofoliul din buzunarul hainei. Răzând îl agită în aer, zicând încă odată:

— Dar să nu-i spuneți nimic! Auleo, ce-o să mai răd!

Și puse portofoliul în buzunar.

Peste câțiva timp, cotrobăi ceva în geamantan, apoi îl puse iar la loc, și pălăria și o așeză iar de-asupra.

Apoi se ridică și ieși pe coridor, privind la el știe ce, pe fereastră.

Eu cu vecinul meu începurăm să vorbim despre Elveția.

După o oarecare vreme, tânărul se deșteptă frecându-se, somnoroș, la ochi. Tatăl său nu se întorsese încă în compartiment; fără ca noi să fi observat, își părăsise locul dela fereastră de pe coridor.

Tânărul rămase câțiva timp ca buimăcit, apoi puse mâna în buzunarul hainei, și deodată deveni foarte treaz. Cu o expresie de cea mai mare spaimă strigă:

— Portofoliul meu!

Noi ceștia! doi zămbiam; de dîndărătul ghidului Bădeker se auzi; — «Foarte bine!»

— Cu adevărat a dispărut! strigă iar tânărul speriat de tot; — aveam în el mai bine de două mii de mărci...

— Ei lasă, nu te mai speria, zise vecinul meu. E numai o glumă. L-a luat tatăl d-tale...

— Ce tată? strigă tânărul iritat. Tata e la München, — ce-are a face?

— Cum? Domnul care stătea adinaori aici, — zise începând să bănuiească ceva vecinul meu și arătând la locul gol, — nu eră tatăl d-tale? Uite-i geamantanul și pălăria, sânt încă aici...

Adevărat, geamantanul și pălăria erau acolo, dar «tatăl» nu mai eră nicăieri. După cum constată conductorul consultat de urgență, el se coborâse în stația antepremergătoare.

Trenul însă își mergea drumul nepăsător.

— Al dracului pungaș, bine crescut, dar mare purcel! — zic eu.

Ear domnul dîndărătul Bădekerului, cu convingere:

— Foarte bine...

va putea da orice indicații asupra colecției Grigorescu, aflată într'un vagon ce s'a perdut la Odessa».

Pe cât se pare vagonul dispărut făcea parte dintr'un tren de care răspundea acel colonel.

Acum o întrebare se pune, care pe toți iubitorii de artă îi umple de îngrijorare:

Dispărut-au pentru totdeauna tablourile lui Grigorescu, ceceea ar adăoga un nou și dureros dezastru la dezastrele cele-

alte, de care am fost loviți, sau să sperăm că vor reapărea într-o zi — prin colecțiuni și galerii particulare sub forma de chilipiruri cumpărate dela . . . «bolșevisti», sau vom avea norocul și fericirea să le vedem reluându-și locul în pinacoteca?

A doua întrebare: Oare aceeași soartă au avut-o și tablourile măestrilor străini, ridicate din pinacotecă în timpul evacuării?

Vom urmări de aproape misterul acestei disparițiuni.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 7 August. (Of.) Frontul italian: Luptă de tunuri și activitate de patrulare.

Frontul albanez: La vest de Berat am respins atacuri puternice. În valea de sus a Devolii am câștigat nou teren.

Budapesta, 8 August. (Of.) Frontul italian: Nimic de importanță.

Frontul albanez: Ceata noastră aviatore pentru aruncarea de bombe a atacat aerodromul italian la răsărit de Valpna. Fumul și focul isbucnit au dovedit reușita întreprinderii.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 7 August. (Marele cartier general). Frontul apusean:

Grupul de armate al principelui de coroană bavarez Rupprecht: În luptele purtate la nord de Somme, numărul prizonierilor s'a urcat la 280. La sudul drumului Bray-Corbie, un contraatac englez s'a prăbușit în fața liniilor noastre nouă. Activitatea de recunoaștere de ambele laturi de Lys și de-alungul Avrei a fost îndeosebi vie. Un atac dușman parțial la nord-vest de Montdidier, în urma efectelor tunurilor noastre, nu s'a putut desfășura.

Grupul de armate al principelui moștenitor german: Atacuri parțiale, în orele de dimineață, la Vesle. La răsărit de Fismes, cu prilejul atacului executat peste Vesle, am făcut prizonieri. Seara foc viu, urmat de atacuri dușmane tari de ambele laturi de Braisne și Pazochos le-am respins prin focul nostru, parte prin contraatac.

Berlin, 8 August. (Marele cartier general). Frontul apusean:

Grupul de armate al principelui de coroană Rupprecht: Am respins înaintări parțiale engleze de ambele laturi de Lys. La nord de Somme, dușmanul a îndreptat înverșunate contraatacuri împotriva pozițiilor noastre nouă dela drumul Bray-Corbie. Le-am zădărnicit. N'a avut succes nici atacul parțial dat de francezi la vest de Montdidier.

Grupul de armate al principelui moștenitor german: Intre Soissons și Reims din vreme în vreme luptă de artilerie. Lupte mărunte de infanterie lângă Aisne și la nord de Reims.

Grupul de armate al principelui Albrecht de Württemberg: Înaintare isbită în Vosgi în liniile dușmane dela Schratsmaennete.

Sublocotenentul baronul Bōrigh a s'cerat a 20-a victorie aeriană.

Ludendorff.

Boală spaniolă sau gripă?

Întreaga Europă vorbește de aparițiunea acestei boale epidemice, care a întrerupt activitatea socială, or unde s'a ivit.

Boala a apărut și la noi. Cazurile sânt sporadice, dar probabil că se vor înmulți și boala va lua forma epidemică. Avem de-a face cu o boală nouă, sau este vechea gripă epidemică din toată Europa?

Întreaga omenire este sguduită de dureroasa dramă, ce se petrece acum în Europa.

Ea a modificat condițiunile de viață și de alimentare ale omului. Starea de deprimare sufletească, care influențează așa de mult asupra omului, i-a făcut organismul puțin rezistent și predispus la toate boalele epidemice.

Înainte războiului, locuitorii Europei se supraalimentau și, cu mijloacele tehnice, la îndemână, aplicate în toate direcțiunile vieții zilnice, duceau o viață sedentară și comodă. Artrismul era amenințator, dar microbul inimic comun acum ambelor tabere de beligeranți, nu găsea terenul prielnic pentru a trăi în largul lui.

Azi ne găsim în fața unui european slab și amărât. Epidemiile găsesc teren prielnic. O multime de boale, de care omenirea aproape uitase, au renăscut. Tifosul exantematic, variola, icterul epidemic, și acum, așa zisa gripa spaniolă, — și-au făcut aparițiunea.

Ne aflăm în fața unei boale nouă, sau în fața vechii epidemice gripei? Clinicește, boala seamănă cu gripa. O incursiune în istoricul gripei, ne va da lămuriri asupra ei.

Gripa s'a ivit pentru prima oară în Europa, în anul 1580, și de atunci, deși a rămas în stare endemică, totuși, din când în când, microbul ei capătă o virulență particulară și dă naștere marilor epidemii.

Se cunosc câteva epidemii în stil mare de gripă, și caracteristic este faptul că de câteori s'a ivit, s'a crezut că avem de-a face cu o boală nouă. Așa a fost în anul 1830, așa în anul 1840.

În earna anului 1889—90 toate gazetele europene vorbeau de o nouă boală epidemică ivită, ale cărei simptome se asemănau cu cele ale gripei.

Mai târziu s'a constatat că cocobacilul lui Pfeifer, microbul gripei, este vinovatul.

Boala luase proporțiuni uriașe. 80 la sută din europeni au suferit din această gripă, care s'a întins cu o repeziune extraordinară. Viața zilnică își întrerupse activitatea.

Istoria se repetă. Azi noua boală nu este decât vechea gripă cu caracterul epidemic. Gripa de data aceasta, întâlnind un om mai ruinat fizicește, și-a exaltat virulența.

Caracterul boalei este mai dramatic, căci mai dramatică este azi și viața omului. Dar studiul clinic al bolnavului probează în deajuns, că nu este vorba decât de gripă.

Gripa este o boală care îmbrățișează forme multiple, de unde și deosebirea ce se găsește în descripția boalelor, în gazete.

Formele cele mai principale sânt trei: gripa formă toracică, gripa formă gastro-intestinală și gripa formă nervoasă.

Gripa care bătute acum în Europa, trebuie să aibă caracterul ce s'a ivit acum și la noi. Un om sănătos și care își vede de ocupațiune, este apucat de o tremurare, fior, urmat de o ridicare mare de temperatură, simte durere teribilă de cap și imediat este silit să caute patul. Are apoi o senzație de oboseală, de slăbiciune extremă.

După aceea încep fenomenele nevralgice, care dau dureri de șale, de spate, sau în lungul coloanei vertebrale. Bolnavul simte o durere în lungul laringelui și tracheii, și tușește uscat la început, apoi umed. Cătarul ochilor și al nasului lipsește în epidemia actuală. Mulți au și dureri de stomac, pe care le pun în legătură cu alimentația proastă. Temperatura durează dela 2 la 7 zile, cu variațiuni. Bolnavul este constipat, n'are poftă de mâncare, limba este foarte încărcată. Boala se termină cu nădușeli, și bolnavul este încă multe zile foarte slab și obosit.

Cei mai greu loviți de această boală, sânt bătrânii, cari mai totdeauna sufer de o boală cronică a arterelor.

În străinătate s'a înregistrat complicațiuni pulmonare și cardiace mortale. La noi în țară încă nu, probabil pentru că epidemia nu este așa intensă. Nu știu dacă în străinătate s'a putut izola la acești bolnavi cocobacilul lui Pfeifer. La noi se urmează cercetări. Cocobacilul acesta se găsește în sclipatul bolnavului, căci microbul se așează în organele respiratorii, de unde și varșă otrăvurile în organism.

Microbii izolați și cultivați au fost inoculați animalelor de laborator, cărora li s'a putut reproduce boala. Cobaiul, epurele, maimuța, au fost alese ca animale de experimentare. Maimuța capătă o formă mortală de gripă.

Gripa de azi se mai deosebește de cele vechi, prin anotimpul în care a apărut, și apoi din punct de vedere geografic.

Gripa de obicei se ivește la schimbările brusce de temperatură, sfârșitul iernii și sfârșitul toamnei. De data asta s'a ivit în toată verii.

Din punct de vedere geografic, este ceva deosebit la epidemia de azi. Toate epidemiile din Europa își aveau originea din Asia. Din Asia veneau în Rusia orientală, apoi la Moscova, Petersburg, Scandinavia, Germania, și apoi în scurt timp cuprindeau toată Europa.

Epidemia actuală își are isvorul în Franța, a trecut apoi în Spania, unde apoi microbul a devenit foarte virulent, boala a luat aci caracterul marilor epidemii, s'a întors apoi din nou în Franța și a pornit apoi spre Orient, prințând în drum toate țările.

Gripa nu dă imunitate și recidivele sânt dese. Așa se explică eșuarea vaccinării preventive contra gripei. Nici seroterapia gripală n'a dat rezultate.

În România dl Dr. Slătineanu a făcut încercări de vaccinare. Rezultatele nu sânt încurajatoare. Totuși a reușit să prepare un ser preventiv contra gripei pentru câteva animale. Bolnavii trebuie să stea la pat, cu regim lichid, iar tratamentul trebuie condus de medic.

Dr. M. Cajal.

Știrile zilei

Patru sute de posturi învățărești. Ziarele din capitală scriu, că începând cu 1 Septembrie a. c. sânt de ocupat patru sute de posturi învățărești pe teritoriul comitatelor ardeleni: Bistrița-Năsăud, Brașov, Făgăraș, Treiscaune, Hunedoara, Sibiu și Târnava mare. Este vorba, în toate aceste cazuri, de statificarea școalelor confessionale românești.

Haine pentru învățători. Reuniunea Hangya a cumpărat în preț de patru milioane coroane postav pentru îmbrăcăminte învățătorilor. Revizorii școlari au intrat în legături cu reuniunea numită și au rugat-o să li se trimită haine de probă. Membrii familiilor de învățători se împărtășesc și ei de favor. Cel mai scump rând de haine costă 450 coroane. Haine pentru copii de 4—14 ani costă 129—235 coroane. O rochie 362—500 coroane. Un rând de haine sacco 175 coroane.

Influența spaniolă. În luna lui Iulie 1918 s'au bolnăvit în Sibiu, de boala aceasta, cam două mii de persoane. Cazuri mortale au fost două. În luna curentă, influența spaniolă a mai scăzut.

Moarte de erou. A murit de moarte vitejească în luptele dela Piava locotenentul din Regimentul de infanterie nr. 138 Ioan Guță. Eroi nu mor.

Distincție. Dl Ioan Berghia, mult talentat poet, care a publicat numeroase versuri de valoare în foisoara ziarului nostru, și care a participat în ofensiva din 15 Iunie pe frontul italian în calitate de cadet aspirant, este decorat cu medalia de argint pentru vitejie clasa I.

Cuvinte de lauda. Din Timișoara ni se scrie: Preotul militar, părintele Eugen Munteanu din Toracul mic, la cererea comunei bisericești a fost absolvat de serviciul militar. Cu această ocazie comanda militară din Timișoara, în ordinul de zi dela 22 Iulie 1918, a exprimat frumoase cuvinte de laudă la adresa numitului preot pentru serviciile aduse în patru ani de război atât la front, cât și ca referent al preoțiilor noastre de aici. Lauda adusă părintelui Munteanu ne servește și nouă de fală. — Un preot.

Intrunire de ziaristi. În 20 August n. se va ține în Sibiu o întrunire a ziaristilor ardeleni, în scopul de a înființa o reuniune ardelenă de ziaristi. Patronii festivităților, organizate cu acest prilej, sânt: Prepositul principe Hohenthohe și comitele suprem Frideric Walbaum. În prima zi se vor vizita lucrurile vrednice de văzut în oraș; după amiază vor urmări desbaterile în scopul întrunirii. Seara reprezentație festivă în teatrul orașului. A doua zi, 21 August, excursiune la băile dela Ocna.

Prețuri de faiană în Sibiu. În săptămâna aceasta s'au distribuit locuitorilor sibieni 80 decagrame faiană de fiecare persoană. Prețurile de aici încolo sânt: faiană de copț (nula) 3 coroane 66 fileri, faiană de prăjăla 1 cor. 26 fil., faiană de pâne 80 fileri, faiană de secară 1 cor. 26 fil. de kilogram.

Recolta bogată de poame se vestește din comitatul Sáros, unde s'au făcut atâtea mere, pere și nuci, cum nu s'a mai pome-

nit de zeci de ani. Recolta poamelor se evaluează la cel puțin o mie de vagoane. Elemente de prin Galiția și alți străini au și năpădit în partea locului, ca și în alte comitate nordice, oferind pentru poame prețuri mari în scopuri cămătarnice.

Familia exțarului. Guvernul Spaniei a cerut Rusiei să permită familiei fostului țar, să se stabilească în Spania. Guvernul rus însă nu permite decât membrilor de sex feminin ai familiei exțarului să părăsească Rusia. Greutatea este că țarevna nu voiește să se despartă de fiul său Alexe.

La începutul anului al 5-lea de război regele George al Angliei a salutat prin o depeșă pe Poincaré, președintele republicii franceze. Suveranul englez accentuează hotărârea nestrămutată a Angliei pentru a sfârși cu biruință războiul; căci — zice regele George — pacea victorioasă se apropie. În răspunsul său, Poincaré nutrește aceleași nădejdi.

Cel puțin 15 milioane de soldați? Regele Angliei George primind în audiență câțiva ziariști din Canada, li-a declarat că, — după comunicatul primit dela un general american, — cel puțin 15 milioane (?) de soldați ai Americii stau gata să intervină, când va cere trebuința.

Pe câmpul de luptă european. Președintele Statelor Unite, Wilson, va vizita acuz câmpul de luptă din Franța și va merge și în Italia. În drumul său, președintele va fi însoțit de membrii guvernului american și de mai mulți senatori.

Rățiune întreagă de pâne. Începând cu ziua de Duminecă, vienezii își primsc earăș porțiunea întreagă de pâne. Un kg de pâne costă acum în Viena 1 coroană 26 fileri.

Disolvare. Se anunță din Helsingfors: Guvernul rus a disolvat consiliul național ceh-slav dela Moscova. A cercetat arhiva și a constatat, că trupele cehe au primit dela guvernul francez 11 milioane, dela guvernul englez 8 milioane de ruble, ear dela secția din Moscova a consiliului 3 milioane de ruble. Afară de aceasta, vicepreședintele consiliului a încasat dela consulul francez un milion, ear membrii singuratici cu totul o jumătate de milion de ruble. Plata lunară a soldaților chei, de când se luptă împotriva rușilor, s'a urcat la 200 de ruble.

Impărțirea Galiției în două. Dela Lemberg se anunță: Consiliul național ucrainean din Austria a ținut Duminecă o ședință, în care deputatul din Reichsrat Constantin Levitzki a raportat despre situația politică. Consiliul a enunțat în unanimitate, că rezolvirea problemei ucrainene în Austria se poate îndeplini numai prin împărțirea în două a Galiției, unindu-se Galiția răsăriteană cu Bucovina într-o singură provincie autonomă.

Tren căzut în Vistula. Mare catastrofă s'a întâmplat Vineri noaptea în Galiția la Osvecim. Un tren de mărfuri s'a oprit, din cauza unui defect, pe podul râului Vistula de lângă gara Osvecim. Când în sfârșit a pornit, s'a ivit deodată trenul personal, ce venea din spre Cracovia. Mașinistul acestui tren a pus în mișcare frâna, dar totuși n'a putut opri toate vagoanele. În urma ciocnirii, au fost aruncate în rău 5 vagoane. Jertfele sânt: 10 morți și peste 100 de răniți.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrih	la 6:43 l. d. a.
Ciznădie	7— "
Vinț	7:41 "
Copșa	3:07 d. a.
Ciznădie	3:44 "
Făgăraș	4:34 "
Turnu roșu	6:04 "
Ocna (dela băi)	8:09 "
Copșa	10:05 noaptea.

Pleacă, spre:

Ciznădie	5:21 l. d. a.
Copșa	6:20 "
Turnu roșu	10:50 "
Făgăraș	10:13 "
Copșa	1:31 d. a.
Ciznădie	1:57 "
Ocna (la băi)	4:02 "
Nocrih	4:06 "
Vinț	6:10 "

Teatru cinematograf. Apollo, Strada Schewis. Directoară: D-na Emil Tóth.

Sâmbătă, în 10 August: Corabia moartă, film cu Valdemar Psylander.

Duminecă și Luni: Mare seară detectivă.

Nr. 297/1918

(177) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III **Panc** cu filia **Săliște**, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Petițiunile de concurs, instruite cu documentele prescise, să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiterial, iar concurenții să se prezinte cu prealabila încredințare a subsemnatului în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Dobra, la 18 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. român al tractului Dobra, în conțelegere cu comitetul parohial.

Iosif Morarin,
protopresbiter.

Nr. 226/1918

(175) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Mușin** cu filiile **Veta** și **Chibelea**, din protopresbiteratul Murăș-Oșorheiului se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor parohiale dela stat și în special satorite în sedința comitetului parohial dela 2/15 Iulie 1918.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții, — cu observarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, — se pot prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Reghinul-săsesc, la 12/25 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Murăș-Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma,
protopop, adm. prot.

Nr. 259/1918

(176) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Urisăul-superior**, protopresbiteratul Reghinului se publică din nou concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor parohiale dela stat.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar concurenții, — cu observarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, — se pot prezenta la biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a se face cunoștință alegătorilor cântând, cuvântând, eventual celebrând.

Reghinul-săsesc, 12/25 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Reghinului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma,
protopop.

Nr. 325/1918 of. prot.

(171) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Leschia** (Lacház) din protopresbiteratul Cetății-de-peatră, prin aceasta — în conformitate cu decisiul consistorial din 22 Maiu a. c. Nr. 5457 Bis. 1918 — se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze rugărilor, provăzute cu documentele de lipsă, în termenul fixat subsemnatului oficiu protopresbiterial și cu observarea restricțiilor §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în o Duminecă sau sârbătoare în biserică din Leschia, afirmându-se ca concurent.

Lăpușul-unguresc, Magyarlápós, 30 Iunie 1918.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tractului «Cetatea-de-peatră» în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu,
protopop.

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comșa.

„ARDELEANA”,
instituit de credit și de economii, societate pe
acții în Orăștie.

Concurs

Cu intenția de a forma succrescența pentru viitor, direcțiunea institutului de credit și economii «Ardeleana» soc. pe acții în Orăștie află cu cale să inactiveze fondul jubilar economic al institutului dând ajutoare unor bărbai, cari doresc să-și completeze cunoștințele practice în:

1. Administrarea unei moșii mai mari, și în legătură cu aceasta în conducerea unei lăptării.

2. Conducerea unei grădini de pomar, zarzavat, viță de vie și albinărit.

3. În manipularea vinului.

4. În conducerea unui atelier mehanic pentru reparaturi de mașini agricole.

Concurenții au să dovedească că au deja anumite cunoștințe în una din aceste direcții, că au purtare morală bună, sânt sănătoși; au să arete apoi starea familiară, etatea, cunoștința de limbi și relația militară.

Mărimea ajutorului se va satori conform trebuințelor ce le va reclama ocupațiunea la care voiesc să se aplice reflecții. Praxa o vor face la moșia, la grădină, în pivnița de vin sau la atelierul, care-l va indica institutul, eventual la care doresc reflecții. Durata praxeii se va satori după trebuință.

Direcțiunea e aplicată mai departe a da ajutor de cel puțin câte 500 cor. pe an unor tineri, cari voiesc să absoalve vre-o școală practică agronomică de ex. în Mediaș, Bistrița, Feldioara, Lugos, Șimleu etc.

Dela aceștia se cere să fie trecuți de 15 ani, și să-și esopereze inșiși direct primirea în careva din aceste școli. Condițiile de primire s'au anunțat în ziare în zilele acestea. Terminul de primire expiră cam prin 20 August c.

Onorații domni preoți și învățători dela sate sânt rugați pe calea aceasta să ne recomande tineri pentru a fi trimiși la școlile agronomice amintite.

Cererile pentru ajutoarele cuprinse în acest concurs reflecții au să la înainteze la direcțiunea institutului nostru până în 30 August n. a. c. însoțite de eventuale scrisori de recomandare din partea vreunui intelectual de trecere din partea locului.

Orăștie, la 29 Iulie 1918.

(173) 3—3

Direcțiunea.

Nr. 247/1918.

(170) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei **Homorod-Susenj** de cl. III. devenită vacantă prin pensionarea parohului Ioan Găzdău, conform ordinului ministerial Nr. 4978 Bis., prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, sânt a se înainta la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar reflecții să se prezenteze — cu știrea protopopului — în comună spre a cânta a predică și eventual a oficia.

Geoagiu (Algyógy), 30 Iunie 1918.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. rom. al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici,
protopop.

QMSXYKZLMXVZ

nu înțelegem

pentru ce sânt frumoase unele
dame; dar vom înțelege, în-
dată ce aflăm că întrebun-
țează pudră-Diana și cremă-
Diana.

Prețurile:

Doză de probă. . . . 3— K
Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!**„FRĂȚIA”,**

instituit de credit și economii, societate pe acții în Agnita.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «FRĂȚIA» se invită la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ținea **Duminecă în 25 August st. n. 1918, la 2 ore d. a.,**
în localul ofic. protop. din Agnita.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul și propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere cu privire la bilanț și la contul profit și pierdere; distribuirea profitului curat și darea absolutului pe anul de gestiune 1917.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1918.
4. Alegerea a 3 membri în direcțiune pe durată de 6 ani.
5. Deciziune pentru urcarea capitalului social.

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiați sunt rugați să-și depună la cassa institutului acțiile eventual documentele de plenipotență cel mult până la 24 August st. n. a. c. la 12 ore din zi.

Dacă numărul acționarilor prezenți sau al acțiilor reprezentate nu va fi de ajuns pentru a se putea aduce deciziuni valide, adunarea generală se convoacă din nou pe ziua de 1 Septembrie st. n. a. c. în localul și la ora susindicate, și se va ține cu acelaș program, fără privire la număr, în sensul §§-lor 27 și 34 din statute.

Agnita, la 6 August 1918.

Direcțiunea.

Bilanț cu 31 Decembrie 1917.

1—1 (179)

Activa—Vagyon.

Mérleg-Számla 1917. évi december 31-én.

Pasiva—Teher

	K f		K f
Cassa — Készpénz — — — — —	14,016.69	Capital — Részvénytőke — — — — —	60,000.00
Escont — Leszámitolt váltók — — — — —	42,471.04	Fond de rezervă — Tartalék alap 4,193.55	
Credite personale hipotecare — Jelzálogilag biztosított személyi hitel — — — — —	64,385.52	Fond special de rezervă — Külön tartalék alap — — — — —	2,968.10
Credite cambiale hipotecare — Jelzálogilag biztosított váltók — — — — —	16,526.10	Fond cultural — Művelődési alap — — — — —	126.48
Credite personale — Személyi hitel — — — — —	10,813.00	Fond de pens. — Nyugdíj alap — — — — —	849.57 8,137.70
Efecte — Értékpapír — — — — —	61,937.50	Depuneri — Betétek — — — — —	171,129.50
Acții — Részjegyek — — — — —	4,600.00	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék — — — — —	2,146.00
Realități — Ingatlanok — — — — —	439.54	Tantiemă neridic. — Fel nem vett tantiema — — — — —	70.86
Cont curent — Folyó számla — — — — —	30,770.00	Pro diversi — Különbtele hitelezők — — — — —	3,560.15
Spese de proces — Perköltségek — — — — —	186.32	Interese transit. — Átmeneti kamatok — — — — —	750.69
Interese restante — Hátralékos kamatok — — — — —	4,276.74	Profit curat — Tiszta nyereség — — — — —	4,627.55
	250,422.45		250,422.45

Contul Profit și Pierdere.

Debit—Tartozik.

Veszteség- és Nyereség-Számla

Credit—Követel.

	K f		K f
Interese — Kamatok: — — — — —		Interese — Kamatok: — — — — —	
după depuneri — betétek után — — — — —	6,520.16	de escont — leszámitolási kamatok — — — — —	1,851.76
Salare — Fizetések — — — — —	1,970.00	de cambii hipotecare — jelzálogilag biztosított kölcsönök után — — — — —	270.28
Spese curente — Irodai költségek — — — — —	731.79	de credite personale — személyi hitel után — — — — —	1,766.17
Marce de prezență — Jelenléti díjak — — — — —	54.00	de credite personale hipotecare — jelzálogilag biztosított kölcsönök után — — — — —	6,295.41
Dare directă — Egyenes adó — — — — —	1,119.32	Venite dela efecte — Értékpapír után — — — — —	599.54
Dare de 10% după interese de depuneri — 10% betéti kamatok — — — — —	652.02	Venite dela acții — Részvények után — — — — —	119.40
Compență de timbru — Bélyeg illeték — — — — —	56.26	Venite dela realități — Ingatlanok után — — — — —	1,039.08
Profit curat — Tiszta nyereség — — — — —	4,627.55	Interese de cont curent — Folyó számla kamatok — — — — —	881.27
	15,731.10	Provizioni — Jutalékok — — — — —	2,908.10
			15,731.10

Agnita, la 31 Decembrie 1917. — Szentágota, 1917 december hó 31-én.

Ioachim Muntean m. p.,
prez. și dir. exec. — elnök és vezérigazgató.

Pavel Crișian m. p.,
contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Nicolae Gavrea m. p.
Emanuil Dutcuș m. p.

I. Pareu m. p.
Ilie Știrbeșiu m. p.

Ioan Savu m. p.
Vasile Boca m. p.

Examinând conturile prezente le-am aflat exacte. — A jelen számadásokat megvizsgálta és helyesnek találta.

Agnita, la 6 August 1918. — Szentágota, 1918 augusztus hó 6-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Ioan Băcilă m. p. **Ioan Olariu m. p.** **Ioan Oros m. p.** **Mililton Berghia m. p.**
Ioan Vătășan m. p.,
revizor expert al «Solidarității» — a «Solidaritáta» szakértő revizora.

Propunerea comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală! Subsemnatul comitet de supraveghiere a examinat în decursul anului 1917 registrele și valorile, pe cari le-a aflat în regulă; deasemenea a examinat bilanțul anului 1917 confruntând conturile Bilanț și Pierdere și Profit cu cărțile principale și auxiliare ale institutului și le-a aflat exacte.

Deci vă propune să binevoiți: 1. a aproba Bilanțul și contul Profit și Pierdere dând atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutul; 2. a primi propunerea direcțiunii, referitoare la împărțirea profitului curat de K 4,627.55, la care și comitetul se alătură.

Agnita, la 6 August 1918.

Ioan Olariu m. p. **Ioan Oros m. p.** **Mililton Berghia m. p.** **Ioan Băcilă m. p.**

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.